

STATISTISKA CENTRALBYRÅN
Kopia av handling ur
SCB:s ARKIV... 82
Arkiv...
Forskrift
Serie: Arangöringsförteckning
Volym. B1A: 93

Kungl. Statistiska Centralbyråns cirkulär

Rikets samtliga Kontraktsprostar, Kyrkoherdar och vederbörande Församlingsföreständare, utom i Stockholm, angående allmän folkräkning i riket vid utgången af år 1900.

Kungl. Maj:t har genom nädigt bref till Statistiska Centralbyrån den 21 september 1900 funnit godt förordna: att för den allmänna folkräkning, som vid innevarande utgång skall ega rum, folkräkningsuppgifterna skola förstås, utom Stockholms stad, jemlkt nädiga kungörelsen den 4 november 1859 af vederbörande pastorer och församlingsföreständare meddelas i form af utdrag ur hvarje församlings församlingsbok och för Stockholms stad anges på enahanda sätt som vid 1890 års folkräkning eller att de uppgifter, hvilka skola af stadens invånare ges till den mantalsskriftning, som i början af år 1901 kommer att omfatta äfven de särskilda upplysningar, derutöver äro för folkräkningens ändamål behöfliga, efter de sålunda erhållna uppgifterna skola genom statförsorg medelst afskrifter sammanföras till folkräkningsuppgifter; skolande dessa omfatta äfven de i mantals- qvarstående personer, som omförmålas i § 10 mom. 7 i nädiga förordningen angående mantalsskriftning i Stockholm den 28 maj 1897;

för församling, der församlingsboken föres icke efter utan kronologiskt eller alfabetiskt, skall utom utdrag ur församlingsboken äfven meddelas utdrag ur den församlingsboken hörande fastighetslängden i de fall, detta senare framdeles kan prövas nödigt;

ut omfåget af folkräkningsuppgifterna skall vara med det för 1890 års folkräkning bestämda tillägg dock, att bland lyten äfven antecknas fallet;

i utdraget ur församlingsboken skall meddelas ej afskrift af den jemlkt nädiga cirkulären den 20 juni 1865 upprättade särskilda förteckningen å i husförhållanden qvarstående men å kyrkoskriftningsorten obefintliga personer utan äfven utdrag ur boken öfver obefintliga; denna afskrift och sistnämnda utdrag tillsammans endast de under åren 1891—1900 i förteckningen boken öfver obefintliga upptagna och ej derur afförda;

rotmännan i Stockholm skola, hvar för sin rote, förtäckning öfver de personer, som, ehuru i mantals- qvarstående, ändock icke blifvit till mantalsskriftning i början af åren 1892—1901 uppgifna och derför i särskild förteckning å sådana personer eller i boken öfver obefintliga samt sedermora icke blifvit derur afdikttagande att de bland dessa personer, som förteckningens afslutande åter anträffas, böra räknas till de blifvit till folkräkningen uppgifna; skolande dessutom meddelas utdrag ur boken öfver kyrkokonventen;

omfattat hvad ofvannämnda folkräkningsuppgifter innehålla rörande fängelser, hospital, asyler, vård- och institut för döfstimma och blinda samt andra intäningar, fullständiga förteckningar å samtliga inrättningar hörande eller deri intagna skola sig de äro vid inrättningen kyrkoskriftningens skola af vederbörande befäl eller styrelser meddelas;

Statistiska Centralbyrån, som har att mottaga och omfattat pröva, i hvad mån utdrag ur den till församlingen hörande fastighetslängden bör infördras, vidtaga de åtgärder och meddele de närmare som för folkräkningens ändamålsenliga förberedande kunna finnas erforderliga, dock att förfarande folkräkningen i Stockholm, bör verkställas med Överståthållarembetet.

Till följd af detta nädiga bref får Kungl. Statistiska Centralbyrån här meddela angående 1900 års folkräkning:

1) Uppgifterna till folkräkningen skola af vederbörande pastorer och församlingsföreständare, utom i Stockholms stad, meddelas Statistiska Centralbyrån i form af utdrag ur församlingsboken, såsom denna utvisar förhållandet vid det borgerliga årets slut, eller den 31 december 1900, oberoende af förändringar, som efter nämnda dag inträffat, så att exempelvis barn födda efter 1901 års ingång eller personer, som sedan dess inflyttat, icke böra upptagas i utdraget, men i församlingsboken före år 1901 upptagna personer, som efter år 1900 aflidit eller från församlingen utflyttat, böra behandlas såsom vid 1900 års utgång tillhörande församling.

2) För uppgifternas meddelande utdelas af Statistiska Centralbyrån tryckta blanketter, nemligen ett slags blanketter för sjelfva utdragen och ett slags blanketter för sammandrag af summor.

3) Utdraget ur församlingsboken skall afgivas för hvarje församling, hvarför sådan bok eller personalförteckning föres; skolande alltså, då ett pastorat utgöres af flera församlingar, nytt ark af blanketten börjas för hvarje församling. Då kyrkosocken är delad mellan tvenne län eller mellan land och stad, lemnas särskilt utdrag för hvarje församlingsdel, såsom utgjorde den en församling för sig, hvarvid i rubriken ordet församling ändras till församlingsdel.

Jemte ifyllande å hvarje ark af församlings namn m. m. som af rubriken å blanketten antydes, skola samtliga sidor numreras i en följd.

4) Utdraget skola innehålla i vederbörande kolumner, med få undantag, samma uppgifter som i nädiga förordningen den 6 augusti 1894 angående kyrkoböckers förande äro afseende på församlingsbokens motsvarande kolumner genom föreskrifter, regler och exempel anbefalda, hvadan i utdragen nästan intet annat erfordras än ett återgivande af innehållet i de församlingsbokens kolumner, för hvilka skall i utdraget redogöras, såsom närmare framgår af här nedan meddelade regler för blanketternas ifyllande jemte derefter följande med exemplen ifyllda blankett;

varande, af församlingsbokens aderton kolumner, upptagna å utdraget endast kol. 1, 2, 3, 5, 7—8, 14.

5) För hvarje särskild sida i utdraget af församlingsboken nedsummeras antalet hushåll eller matlag (i kol. 1) och antalet personer (i kol. 7—8), hvarefter summan för personantalet å sidan införes bredvid i kol. 14. (För kontrolls skull bör tillses att, enär sidan innehåller 50 rader för inskrifningar af person- och andra namn, folkmängds- summan i kol. 14 jemte antalet af de rader å sidan, som användts för bynamn och dylikt eller möjligen blifvit för ändamålet ej använda, utgör talet 50.)

Efter det nämnda summor för hushåll och personer sålunda å hvarje sida erhållits, transporteras dessa summor icke till nästa sida, utan införas å särskild (häröfvan under mom. 2 omförmåld) blankett för sammandrag af summorna och der summeras till slutsumma för hela församlingen.

6) I nämnda slutsumma skola inräknas äfven de å församlingen skrifne, men deremot icke de s. k. qvarstående obefintliga, beträffande hvilka skola, i slutet af utdraget och under rubriken Qvarstående obefintliga sedan åren 1891—1900, meddelas uppgifter för nämnda år enligt dels den jemlkt nädiga cirkulären den 20 januari 1865 upprättade särskilda förteckningen å i husförhållanden qvarstående men å kyrkoskriftningsorten obefintliga personer, och dels boken öfver obefintliga; börande dessa uppgifter så vidt möjligt vara likartade med dem, som församlingsboken innehåller om der upptagna personer, och sålunda äfven angående den sannolika vistelseorten utom församlingen.

För församling, der någon sådan qvarstående obefintlig sedan åren 1891—1900 icke finnes, skall utdraget derom innehålla uttrycklig anteckning.

7) Utdragets riktighet skall af pastor eller församlingsföreståndare bestyrkas medelst *nannets undertecknande* å sista arket, börande äfven det härovan under 5) omförändra sammandraget undertecknas.

8) Då af slutsumman i nyssnämnda sammandrag församlingens rätta folkmängd blifvit utrönt, skall i öfverensstämmelse dermed den föreskrifna *Summariska redogörelsen för folkmängden* den 31 december 1900 rättas, derest så behöfves, innan den till Statistiska Centralbyrån insändes.

9) Utdraget ur församlingsboken jemte dertillhörande sammandrag af summorna bör till Statistiska Centralbyrån insändas på samma gång och på samma sätt samt i öfrigt

behandlas, som nyssnämnda summariska redogörelse och utdraget ur födelse-, vigsel- och dödböckerna för år 1900 inom den härför fastställda tiden eller före utgången af februari år 1901 (jfr Bihang till Svensk författningssamling för år 1895, Nr 20, sid. 3, mom. 8).

Derest för någon församling binder möter för insändandet af utdraget ur församlingsboken jemte summariska folkmängdsredogörelsen inom den fastställda tiden, kan en månads *ansänd* medgivvas af vederbörlige Kontraktsprot, hvarom denne vid öfversändandet af öfriga till kontraktet hörande utdrag af kyrkoböckerna m. m. torde meddela underrättelse till Statistiska Centralbyrån.

Stockholm den 1 oktober 1900.

ELIS SIDENBLADH.

Karl Sidenbladh.

Regler för blanketternas ifyllande.

(Jemför efterföljande med exempel ifyllda blankett.)

Vid ifyllande af blanketten för utdrag ur församlingsboken iakttages följande beträffande:

Kol. 1.

a) Inom den med *Hushåll eller matlag* betecknade delen af kolumnen sammanföras, medelst ett klammer jemte en etta (1) der framför, de personer, som tillhör samma hushåll eller matlag. För ensamt lefvande personer sättes blott en etta.

b) Der församlingsboken föres efter bostad, utskrifves af vederbörliga ställen i utdraget på särskild rad och understryktes namnet å hvarje by, lägenhet eller köping (qvarter eller rote i stad), hvarvid anteckning göres, om by eller lägenhet tillhör annat härad eller tingslag än öfriga delen af församlingen; och tillägges ordet *municipalsamhälle* för sådant område å landsbygden, hvars medlemmar ega att, oberoende af kommunen i öfrigt, själve vårdar sådana för samhället gemensamma ordnings- och hushållningsangelägenheter, som afses i ordningsstadgan, byggnadssstadgan och brandstadgan för rikets städer samt helsovårdsstadgan för riket, i hvad den gäller stad; börande dessutom angivvas, om i utdraget särskilt upptagen lägenhet är att räkna till sådant municipalsamhälle.

c) Der församlingsboken icke föres efter bostad utan kronologiskt eller alfabetiskt efter personernas tillnamn, böra nyssnämnda uppgifter om by, lägenhet eller köping (qvarter eller rote i stad), ävensom härad och municipalsamhälle, meddelas å utdraget (i kol. 1 eller dock i kol. 14) på det sätt, som församlingsboken det utvisar, eller så som lämpligast synes; kommande derför, ifall sälunda nödig tydlighet i nämnda hänseenden befinnes ej vara vunnen, särskilt utdrag ur den till församlingsboken hörande *fastighetslängden* att sedermera infordras.

d) Personalförteckningen skall upptaga *fullständiga namnet & hvarje person*, hvarvid förfannet (dopnamnet) sättes före eller efter tillnamnet, allt eftersom skrifsättet är i sjelfva församlingsboken, hvarjemte uppgift lemnas om *ställningen inom familjen*, såsom hustru, son, dotter,mannens son i första giftet m. m., hvarvid lämpliga förkortningar må användas, ävensom om persons *titel*, ifall denna är annan än den i yrkeskolumnen (kol. 2) angifna, samt huruvida person är *icke döpt* eller icke af Svenska kyrkan döpt.

Ikke någon person med dertillhörande anteckningar får upptaga mera än en rad.

Kol. 2.

a) *Yrke* (tjenst eller näringssfäng) angivses så noga som möjligt, ej blott för man utan äfven för qvinna, som innehar eller utövar särskilt näringssfäng, tjenst eller yrke, således t. ex. ej blott arbetare, fabriksarbetare, gesäll, enka o. s. v., utan tegelbruksarbetare, skräddaregesäll, klädefabriksarbetare, idkar kopparslageri o. s. v. Om någon idkar *fleste näringssfäng*, angivses det hufvudsakliga. För hvarje hushåll bör alltid *någon lefnadsställning för hufvudpersonen* angivses, äfven om ej något särskilt yrke (tjenst,

näringssfäng) af honom utöfvas, t. ex. pensionstagare, backstugu-, undantags-, inhyses-, fattig- eller hospitalshjon o. s. v.

b) Om *främmande stam*, t. ex. finne, lapp, zigenare göres anteckning, hvarvid i brist på annan bestämmingsgrund stammens namn angivses med ledning af det inom hushållet vanligen använda talspråket.

c) Bland behäftade med *lyten* skall angivvas den som är behäftad med *fallandesot* eller är *sinnessjuk* (som förut egt sitt förstånds fulla bruk), *idiot* (som från barndomen varit mindre vetande och aldrig egt fullt förstånd), *blind* eller *döfstum*.

Kol. 3 och kol. 5.

Vid angivande af *födelsedåren* och *födelseorten* kunna lämpliga förkortningar användas.

Kol. 7—8.

För en rätt fördelning efter *kön* och *civilstånd* insättes en etta (1) i någon af dessa kolumner enligt rubrikernas lydelse, hvilket iakttages äfven för minderåriga barn.

Kol. 14.

Af de anteckningar, som skola göras i denna kolumn uti församlingsboken, upptagas här i utdraget (utom eventuelt i vissa fall uppgift om bostad m. m.; jfr mom. e af reglerna här ofvan för kol. 1) endast de uppgifter, som röra främmande trosbekännelse, utträde ur Svenska kyrkan, främmande nationalitet och fränvarande, hvarvid iakttagas:

a) Der beträffande *främmande trosbekännare* vissa uppgifter förekomma i särskild afdelning af församlingsboken eller i fastighetslängd, sammanföras här i utdraget alla vederbörliga uppgifter ej allenast i kol. 14 utan äfven i föregående koluminer.

b) För den, som enligt anmäljan *utträdd* ur Svenska kyrkan, antecknas endast att utträddandet skett, hvaremot angivandet af tiderna icke erfordras. Tillika antecknas det trossamfund, hvartill personen velat öfvergå.

c) *Främmande nationalitet* antecknas så noga som möjligt, så att för angivandet af den främmande staten benämningar sådana som Tyskland, Tyska riket och dylikt ej äro tillräckliga, utan bör staten närmare angivvas, t. ex. Preussen, Konungariket Sachsen, Hamburg, Bayern o. s. v.

d) Då någon församlingsmedlem är för längre tid fränvarande från församlingen, antecknas personens vistelseort, så vidt den är känd, ävensom hans sysselsättning i den främmande orten, t. ex. vistas vid N. N. universitet, skola; intagen å N. N. hospital, fängelse; till sjös, m. m. dyl.

I denna kolumn (kol. 14) antecknas äfven, då blott den ena af två makar finnes i utdraget införd, med hvilken han eller hon är i äktenskap förenad, ävensom dennes vistelseort.

Angående ifrågavarande utdrags *summering* och angående ifyllandet af blanketten för *Sammandrag af summorna*, se ofvan mom. 5 i cirkuläret.

By eller lägenhet (qvarter eller rote i stad).

(Namnet skrives på särskild rad och understrikes.)

Namn (fullständigt) å hvarje person; familjeställning (b. = hustru, s. = son, d. = dotter o. s. v.); tel (om annan än den i kol. 2 angifna); icke döpt. (fa)

Nygård.

Anders Gustaf Eriksson

h. Maria Kristina Larsdotter

s. Johan Anders

d. Anna Christina

mågen Nils Johan Lundström

h. Maria Lovisa Andersdotter

Johan Hörnström

d. Karin Amalia

s. Nils Johan

moder Amalia Hörnström

Erland Fristedt

Sjärö (tillhör N. N. härad).

Karl Theodor Alexander Möller, f. d. Sjökapt

h. Anne Marie Duvin

s. Karl Alexander

d. Anna Mathilda

s. Theodor

d. Maria Johanna

Leopoldine Vogel

Johan Olsson Lundgren

Anna Johansdotter

Klara Augusta Molin

Grindstugan (tillhör N. N. härad).

Olof Lemström

h. Lovisa Bogren

s. Per Johan. Icke af Sv. kyrkan döpt.

Johanna Landin

Sjöstads jernvägsstation. (Municipalsamhälle)

Nils Gustaf Eklund, Kapten i Arm.

h. Johanna Wilhelmina Widegren

s. Nikolaus Johannes

d. Sofia Maria

Maria Charlotta Eriksson

Carl Andersson Björk

Johan August Gustafsson

h. Clara Sophia Åkerberg

Karl Gustaf Eriksson

h. Anna Dillström

s. Karl Gustaf

d. Emma Johanna. Icke döpt.

August Schmidt

h. Anna Charlotta Hultgren

Jennes d. i 1:a g. Augusta Ekblom

Jathilda Jonsdotter

Lovisa Charlotta Jäderlund

d. Emma Lovisa

systerd. Gustafva Almqvist

Per August Strandberg

s. Gustaf Adolf

Summa (för denna sida).

Namn ställning titel	Yrke (tjenst, näring/fäng). Stam (främmande). Lyte (fallandesot, sinnessjuk, idiot, blind, dödfattum).	Födelse- år.	ort. (församling i län eller i stad).	7-8		Fränskild. Enkn. Erförkl.	Trohet Utm. Nat. Fränt.	eller lägenhet (kvartér eller rote i stad). (Bynamnet skrives på särskild rad och understrykes.) Namn (fullständigt) & hvarje person; familje- ställning (h. = hustru, s. = son, d. = dotter o. s. v.); titel (om annan än den i kol. 2 angifna); icke döpt.	Yrke (tjenst, näring Stam (främmande Lyte (fallandesot, sinnes- blind, dödfattum)			
				Gift. m. q.	Gift. m. q.							
s. August Edvard	Garveriarbetare	76	Vårdinge	/								
Carl August Olsson	Garvaregesäll	51	Söderтельge	/								
Emma Kristina Svensson	Hushållerska	52	förs.	/								
Knut Gustaf Ekström	Arbetare vid tänd- sticksfabriken	41	Hölö, Söderm. l.	/								
h. Sofia Charlotta Blomqvist	d:o	52	förs.	/								
hans s. i 1:a g. Knut Gustaf	Jernvägsarbetare	66	d:o	/								
bådas d. Charlotta Amalia		84	d:o	/								
hustruns d. f. ä. Ottilia Johansson	Fattighjon	71	d:o	/								
dennas öä. d. Lydia Margreta	d:o	93	d:o	/								
Udden (tillhör Sjöstadens municipalsamhälle).												
Johan Theodor Malmgren	Extra Prov.-Läkare	44	Nyköpings Ö:a	/								
hans bror Erik Malmgren, f. d. Brukschef	Kapitalist	33	Örebro	/								
Nanny Bengtsson	Hushållerska	52	Vexjö									
Johan Andersson	Kusk	75	förs.	/								
Signe Thunberg	Piga	73	d:o	/								
Gottreich Wilhelm Krafft	Glasblåsare	60	S:t Andreas förs. i Salz- burg, Österrike									
h. Maria Jönsson		65	Malmö Petri									
svärmother Karna Jönsdotter	Inhysseshjon	37	Maglarps, Malm. l.	/								
Å församlingen skrifne.												
Anna Erlandsdotter Qvist	Straffänge	63	förs.									
Afl. enkan Johanna Ehrnbergs d. Emma	Döfstum	87	d:o	/								
Per Johan Olsson från Gröntorp	Lösdrifvare	52	d:o	/								
Summa (för denna sida).			Summa (för denna sida)	7	7	2	2	-	1	1	20	pers.

Qvarstående obefintliga

sedan åren 1891—1900.

Sven Langman	Sjöman	45	förs.	/								
Johanna Hörnström	Lösdrifverska	71	d:o	/								
öä. d. Amalia		93	d:o	/								
Marcus Levy	Handlande	67	Warschau, Polen	/								
Karl Gustaf Andersson	Timmerhuggare	58	förs.	/								
h. Carolina	varit å församl. skrifne	62	d:o	/								
s. Per Gustaf		83	d:o	/								
Summa			Summa obefintliga	2	2	2	1	-	-	-	7	personer

Riktigheten af förestående utdrag och uppgifter bestyrkes af

N. N.

Kyrkoherde

Summa (för denna sida).